

Briuselis, 2015 m. rugsėjo 18 d.
(OR. en)

11858/15

LIMITE

VISA 273
CODEC 1166
COMIX 391

Tarpinstitucinės bylos:
2014/0094 (COD)
2014/0095 (COD)

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
data:	2015 m. rugsėjo 24 d.
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Mišriam komitetui
Komisijos dok. Nr.:	8401/14 VISA 90 CODEC 971 COMIX 201 (COM(2014) 164 final) 8406/14 VISA 91 CULT 56 CODEC 974 COMIX 202 (COM(2014) 163 final)
Dalykas:	Vizų srities dokumentų rinkinys – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos vizų kodekso (Vizų kodeksas) (nauja redakcija) projektas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukurama kelionių viza, projektas

I. Dabartinė padėtis

2014 m. balandžio 2 d. Komisija pateikė vizų srities dokumentų rinkinį, kurį sudaro pasiūlymas dėl Reglamento dėl Sąjungos vizų kodekso¹ (toliau – Vizų kodeksas) išdėstymo nauja redakcija ir pasiūlymas dėl Reglamento, kuriuo siekiama sukurti kelionių vizą².

¹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas), projektas (žr. dok. 8401/14).

² Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukurama kelionių viza ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 562/2006 ir (EB) Nr. 767/2008, projektas (žr. dok. 8406/14).

Reglamento, kuriuo **Vizų kodeksas** yra išdėstomas nauja redakcija, projekte atsižvelgiama į tai, kad vis didesnė politinė reikšmė teikiama vizų politikos teigiamam poveikiui platesnio masto Europos Sąjungos ekonomikai ir ypač turizmui. Juo siekiama užtikrinti didesnę suderinamumą su strategijoje „Europa 2020“ nustatytais ekonomikos augimo tikslais ir prisidėti prie ekonomikos augimo skatinimo, kartu išlaikant suderinamumą su kitose srityse, pavyzdžiui, išorės santykių, prekybos, švietimo, kultūros ir turizmo, vykdoma Sąjungos politika.

Siekiant šio tikslo pasiūlyme pateikiama nemažai pakeitimų, kuriais palengvinamos galimybės keliauti teisėtiems keliautojams ir supaprastinama teisinė sistema, atsižvelgiant į valstybių narių interesus. Juo taip pat nustatomos naujos prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų, kuriems būtų taikomos tokios supaprastintos procedūros, kategorijos. Kai kurios supaprastintos procedūros taikomos visiems prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims, o kitos – tik tam tikrų kategorijų asmenims, kurie gali pasinaudoti šia tvarka: „VIS užregistruotiems prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims“, „VIS užregistruotiems reguliariai keliaujantiems asmenims“ ir Sąjungos piliečių „artimiesiems giminiams“.

Reglamento dėl **kelionių vizos** projektu sukurama naujos rūšies viza – vadinamoji „kelionių viza“. Juo siekiama užpildyti teisinę spragą nustatant naujos rūšies leidimą asmenims, kurie turi teisėtą interesą ar poreikį būti Šengeno erdvėje ilgiau kaip 90 dienų, tačiau nepakankamai ilgai bet kurioje valstybėje narėje, kad ten apsigyventų. Todėl juo būtų pasiūlytas sprendimas tam tikrų kategorijų asmenims, kurie turi tokį teisėtą interesą ar poreikį, pavyzdžiui, gyvus pasirodymus rengiantiems artistams, sportininkams ir jų komandoms, keliaujantiems iš vienos valstybės narės į kitą. Leidžiamo buvimo trukmė Šengeno erdvėje būtų prailginta iki vieno metų, numatant galimybę šį laikotarpį pratęsti dar vieniems metams, tačiau ji būtų ne ilgesnė kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį kiekvienoje valstybėje narėje. Šio pasiūlymo atveju galėtų būti svarbi būsima visos ES Atvykimo ir išvykimo sistema (EES), nes ja bus suteikta galimybė apskaičiuoti visų trečiųjų šalių piliečių leidžiamo buvimo trukmę.

Kalbant apie darbą Europos Parlamente, Lópezas Aguilaras (LIBE, S&D) yra pranešėjas dėl pasiūlymo dėl Vizų kodekso išdėstymo nauja redakcija, o Brice'as HORTEFEUX (LIBE, EPP) paskirtas pranešėju dėl pasiūlymo, kuriuo siekiama sukurti kelionių vizą. Rugsėjo 14 d. ataskaitų projektai buvo pristatyti Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE) komitete. Tikėtina, kad dėl su abiem pasiūlymais susijusių pakeitimų bus balsuojama 2015 m. spalio 13 d.

Kalbant apie darbą Taryboje, Vizų darbo grupė pradėjo pirmąjį pasiūlymo svarstymą 2014 m. birželio mėn. Diskusijose daugiausia dėmesio skirta tam tikroms supaprastintoms procedūroms, kurios laikomos ypač probleminėmis ir kurių atveju turi būti rasti tinkami sprendimai. Iš tiesų Tarybai labiausiai rūpi tai, kad būtų užtikrinta tinkama pusiausvyra tarp ekonomikos augimo skatinimo pasitelkiant turizmą Europos Sąjungoje ir tuo pačiu metu neteisėtos imigracijos bei pavojų saugumui prevencijos. Šiomis aplinkybėmis yra likę keli neišspręsti klausimai, kurie laikomi opiais ir kurių atveju pažanga diskusijose būtų pasiekta gerokai greičiau, jeigu ministrai pateiktų dėl jų politines gaires.

II. Neišspręsti klausimai

Todėl pirmininkaujanti valstybė narė prašo ministrų pateikti pastabų dėl šių klausimų:

1) Privalomas trejus arba penkerius metus galiojančios daugkartinės vizos išdavimas VIS užregistruotiems reguliariai keliaujantiems asmenims (21 straipsnio 3 ir 4 dalys)

Kaip nurodyta Komisijos pasiūlyme, konsulatams išduoda trejus metus galiojančią daugkartinę vizą VIS užregistruotiems reguliariai keliaujantiems asmenims, kurie yra teisėtai pasinaudoję dviem anksčiau išduotomis vizomis. VIS užregistruotiems reguliariai keliaujantiems asmenims, kurie teisėtai naudojo trejus metus galiojusią daugkartinę vizą, išduodama daugkartinė vizą, galiojanti penkerius metus, su sąlyga, kad prašymas pateikiamas praėjus ne daugiau kaip vieniems metams nuo trejus metus galiojančios daugkartinės vizos galiojimo pabaigos.

Didžioji delegacijų dauguma nesutinka su pasiūlymu, kad, jeigu visos sąlygos įvykdomos, konsulatams neturi galimybės nuspręsti, ar išduoti daugkartinę vizą (t. y. išduoti daugkartinę vizą arba neišduoti jokios vizos), nenumatant jokio lankstumo dėl daugkartinė vizų galiojimo termino, net jeigu prašymą išduoti vizą pateikęs asmuo tokios vizos neprašė. Kai kurios delegacijos pasisakė už tai, kad būtų numatyta galimybė pritaikyti daugkartinės vizos galiojimo terminą atsižvelgiant į prašymą išduoti vizą pateikusių asmenų konkrečius poreikius bei reikalavimus ir išduoti vizą, kurios galiojimo terminas būtų trumpesnis.

Kita vertus, Komisija akcentuoja, kad laikantis jos požiūrio būtų užtikrinta suderinta praktika ir užkirstas kelias palankiausių vizų išdavimo sąlygų paieškai. Komisija taip pat teigia, kad taip galėtų būti sumažintas konsulatams tenkantis darbo krūvis, kadangi jiems reikėtų nagrinėti mažiau prašymų išduoti vizą. Ji taip pat primena, kad tai būtų naudinga siekiant pasiūlymo dėl naujos redakcijos ekonominio tikslo, kadangi tokie *bona fide* keliautojai galėtų dažniau keliauti į ES laisvalaikio arba darbo tikslais.

Atsižvelgdama į šiuos svarstymus, pirmininkaujanti valstybė narė norėtų paprašyti ministrų pareikšti savo nuomonę šiais klausimais:

- Ar daugkartinių vizų išdavimas VIS užregistruotiems reguliariai keliaujantiems asmenims, atitinkantiems reikalaujamas sąlygas, turėtų būti privalomas?
- Ar konsulatui turėtų turėti galimybę nustatyti, kad daugkartinės vizos galiojimo terminas būtų trumpesnis nei Komisijos siūlomi 3 ar 5 metai?

2) Vizų kodekso dabartinio 15 straipsnio, kuriame numatomas sveikatos draudimas kelionės metu, išbraukimas

Savo pasiūlyme Komisija pasiūlė išbraukti reikalavimą, kad prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys įrodytų, jog jie turi tinkamą ir galiojantį sveikatos draudimą kelionės metu, nes, jos nuomone, niekada nebuvo nustatyta, ar sveikatos draudimo kelionės metu priemonė turi faktinę pridėtinę vertę.

Didžioji delegacijų dauguma griežtai pasisakė prieš šį pakeitimą ir paprašė, kad minėta nuostata būtų vėl įrašyta. Kadangi žinoma, kad yra didelių nesumokėtų skolų ligoninėms už „užsieniečiams“ suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas, delegacijos ragina ne panaikinti esamą sistemą, o ją patobulinti.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, pirmininkaujanti valstybė narė siūlo vėl įtraukti straipsnį dėl sveikatos draudimo kelionės metu ir prašo ministrų pateikti idėjų, kaip būtų galima patobulinti šią sistemą siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui.

Ar ministrai gali pritarti šiam pasiūlymui?

3) Sąjungos piliečių „artimų giminaičių“ apibrėžties aprėptis (2 straipsnio 7 punktas)

Komisija pasiūlė nuostatas, kuriomis būtų supaprastintas šeimos narių lankymas Sąjungos piliečių, gyvenančių toje valstybėje narėje, kurios pilietybę jie turi, artimiems giminaičiams ir Sąjungos piliečių, gyvenančių trečiojoje šalyje, artimiems giminaičiams, norintiems kartu aplankyti valstybę narę, kurios pilietybę turi Sąjungos pilietis. Reikėtų pažymėti, kad kai kuriuose neseniai sudarytuose vizų režimo supaprastinimo susitarimuose tokia galimybė jau yra numatyta. Artimi Sąjungos piliečių giminaičiai yra viena iš prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų, kuriems būtų suteikta teisė naudotis įvairiomis supaprastintomis procedūromis, naujų kategorijų. Terminas „artimi giminaičiai“ apima sutuoktinį, vaikus, tėvus, tėvų teises turinčius asmenis, senelius ir vaikaičius.

Daugelis delegacijų pareiškė, kad yra susirūpinusios dėl šios naujos prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų kategorijos sukūrimo arba nesutinka su jos sukūrimu; pagrindinė to priežastis – apibrėžtimi aprėpiama per daug žmonių ir viršijama tai, kas numatyta Direktyvoje 2004/38/EB¹. Direktyva nustatomi, viena vertus, naudojimosi Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių laisvo judėjimo ir gyvenimo valstybių narių teritorijoje teise sąlygos ir, kita vertus, Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių nuolatinio gyvenimo valstybių narių teritorijoje teisė. Direktyvoje šeimos nariai apibrėžiami kaip: i) sutuoktinis, ii) partneris, su kuriuo Sąjungos pilietis sudarė registruotą partnerystę, iii) tiesioginiai palikuonys, kurie yra jaunesni nei 21 metų amžiaus arba išlaikytiniai, ir tokie pat sutuoktinio ar partnerio tiesioginiai palikuonys, ir galiausiai iv) išlaikomi tiesioginiai giminaičiai, esantys aukščiau pagal giminystės liniją, ir tokie pat sutuoktinio ar partnerio tiesioginiai giminaičiai. Pasiūlyme numatytos supaprastintos procedūros, taikomos šeimos nariams, atspindi Direktyvoje 2004/38/EB jau įtvirtintas supaprastintas procedūras, tačiau supaprastinimai, numatyti „artimų giminaičių“ atveju, Komisijos pasiūlyme yra platesni.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, pirmininkaujanti valstybė narė norėtų paprašyti ministrų pareikšti savo nuomonę šiuo klausimu:

Ar į pasiūlymą turėtų būti įtrauktos supaprastintos procedūros, taikytinos Sąjungos piliečių „artimiesiems giminaičiams“, ir numatyta jas taikyti? O gal pasiūlymo taikymo sritis turėtų būti apribota, įtraukiant tik tuos „šeimos narius“, kurie jau apibrėžti Direktyvoje 2004/38/EB?

4) Vizų išdavimas prie išorės sienų pagal laikiną schemą (33 straipsnis)

Šiuo metu valstybėms narėms leidžiama išduoti vizas prie išorės sienų tik atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, priklausomai nuo konkrečios trečiųjų šalių piliečių padėties.

Daugelis delegatų mano, kad numaćius galimybę valstybėms narėms laikinai prie išorės sienų išduoti vizas, galiojančias jas išdavusios valstybės narės teritorijoje, kuriomis jos turėtojai suteikiama teisė būti joje ne ilgiau kaip 15 dienų, bus ne tik padarytas neigiamas poveikis kai kurių valstybių narių esamai infrastruktūrai, bet ir padidės pavojai saugumui, o atitinkamos išorės sienos taps pažeidžiamais atvykimo į Šengeno erdvę punktais.

¹ Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje

Atsižvelgdama į šiuos svarstymus, pirmininkaujanti valstybė narė siūlo išbraukti šį straipsnį.

Ar ministrai gali pritarti šiam pasiūlymui?

5) Pasiūlymo dėl kelionių vizos taikymo sritis

Vizų darbo grupė pradėjo pirmą kartą nagrinėti šį pasiūlymą 2015 m. sausio mėn. Pasiūlymu duodama supracasti, kad iš esmės bet kuris trečiosios šalies pilietis gali pateikti prašymą išduoti kelionių vizą, jeigu jis gali pateikti reikiamus įrodymus, kad ketina būti dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje ilgiau kaip 90 dienų, nė vienos iš šių valstybių narių teritorijoje nelikdamas ilgiau kaip 90 dienų.

Nemažai delegacijų pareiškė didelį susirūpinimą dėl asmenų, kurie gali gauti kelionių vizą, aprėpties ir dėl to, kad sudėtinga kontroliuoti keliaujančių asmenų judėjimą, nes Šengeno erdvėje nevykdoma sienų kontrolė. Todėl pasiūlyta susiaurinti pasiūlymo taikymo sritį asmenų atžvilgiu ir taikyti aktą tik nustatytų kategorijų prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims, kurie turi teisėtą interesą ar poreikį keliauti Šengeno erdvėje ilgiau kaip 90 dienų.

Todėl pirmininkaujanti valstybė narė norėtų paprašyti ministrų pareikšti savo nuomonę šiuo klausimu:

Kalbant apie pasiūlymo, kuriuo siekiama sukurti kelionių vizą, taikymo srities susiaurinimą, kurių kategorijų prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims turėtų būti išduodamos siūlomos kelionių vizos, kai tokia viza bus pradėta naudoti?

III. Išvada

Nuolatinių atstovų komiteto / Tarybos prašoma išnagrinėti pirmiau nurodytus klausimus rengiantis tolesniam darbui Tarybos parengiamuosiuose organuose.